

ZOFIA J. ZDYBICKA UrszSJK
Lublin

FILOZOF WIERNY RZECZYWISTOŚCI

Profesor dr hab. **Mieczysław Albert Krąpiec** OP urodził się 25 V 1921 r. w Berezowicy Małej na Podolu (obecnie Ukraina), w miejscu, gdzie krzyżowały się drogi i kultury. W 1939 r. ukończył w Tarnopolu Gimnazjum im. W. Pola – gimnazjum klasyczne dawnego typu, które wydało wielu wybitnych ludzi (należą do nich m.in. Aleksander Brückner, Wincenty Pol, kard. Władysław Rubin, gen. Franciszek Kleeberg). W 1939 r. wstąpił do Zakonu OO. Dominikanów w Krakowie. W latach okupacji niemieckiej odbył studia filozoficzne i teologiczne, zakończone w 1946 r. doktoratem z filozofii, pisany pod kierunkiem o. Jacka Woronieckiego: *O miłości przyrodzonej nade wszystko względem Boga* (doktorat zaakceptowany przez uniwersytet rzymski Angelicum). Wyświęcony na kapłana 17 VI 1945 r., kontynuował studia teologiczne na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, uwieńczone w 1948 r. doktoratem, uzyskany na podstawie rozprawy pisanej pod kierunkiem ks. prof. Antoniego Słomkowskiego: *De amore hipostatico in Sanctissima Trinitate secundum St. Thomam Aquinatem*. Habilitował się w 1957 r. na podstawie rozprawy pt. *Egzystencjalne podstawy transcendentalnej analogii bytu*. W 1962 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1968 – tytuł profesora zwyczajnego.

W latach 1946-1954 wykładał filozofię w Studium Dominikańskim w Krakowie. W 1951 r., a więc w najciemniejszym okresie stalinizmu, rozpoczął pracę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na działającym zaledwie od kilku lat (od 1946 r.) Wydziale Filozoficznym.

Od początku O. Krąpiec wniósł w życie i działalność Wydziału Filozoficznego KUL rzetelnie zdobytą wiedzę, wierność tradycji filozofii klasycznej, niezwykłą intuicję filozoficzną, zapał i zaangażowanie młodości, a przede wszystkim głębokie przekonanie o podstawowej roli prawdy, zwłaszcza prawdy

o człowieku – której nie można zdobyć w oderwaniu od prawdy o świecie – w kształtowaniu postaw ludzkich i ludzkiej kultury.

Na Wydziale Filozoficznym KUL O. Krąpiec spotkał ludzi podobnie jak on – młodych, otwartych na prawdę, rzetelnie jej poszukujących, zdających sobie sprawę z tragicznej sytuacji w Polsce, z zagrożenia w dziedzinie prawdy, nauki, kultury chrześcijańskiej. Byli to profesorowie: Stefan Swieżawski, Jerzy Kalinowski, ks. Stanisław Kamiński, ks. Marian Kurdziałek i od 1954 r. ks. Karol Wojtyła z Krakowa. O. Krąpiec wniósł w środowisko filozoficzne KUL świadomość roli filozofii mądrościowej, realistycznej, maksymalistycznej, akcentującej pierwszoplanową pozycję metafizyki (filozofii bytu). Wypróbowana przez wieki w ogniu dyskusji i walk intelektualnych, była – zdaniem O. Krąpca – nie tylko zdolna odpowiedzieć na problemy współczesne, lecz wprost konieczna, by myśl ludzka nie zerwała kontaktu poznawczego z realnie istniejącym światem pozaumysłowym.

Dociekaniem i zaangażowaniem w poszukiwaniu i głoszeniu prawdy udało się O. Krąpcowi porwać nie tylko studentów, lecz także kolegów-profesorów. Dynamizował i intelektualnie organizował środowisko. W przyjacielskiej atmosferze planowano badania, rozważano i dyskutowano problemy oraz ich rozwiązania. Taki styl działania z biegiem lat doprowadził do ukształtowania się spójnego środowiska filozoficznego i powstania tzw. lubelskiej szkoły filozoficznej¹.

Dzięki temu środowisku filozoficznemu zachowała się w okresie brutalnego zrywania z korzeniami naszej kultury europejska tradycja uprawiania filozofii. Filozofię tę znacznie rozwinięto i ubogacono zwłaszcza poprzez:

- pogłębione studia historyczno-filozoficzne,
- rozwinięcie metodologii filozofii, wyjaśnienie poznawczej i metodologicznej swoistości filozofii klasycznej i jej odrębności od innych metod i stylów filozofowania,
- opracowanie metafizyki (teorii bytu) w duchu ontycznego egzystencjalizmu, inspirowanego akcentowaniem przez św. Tomasza z Akwinu roli istnienia w konkretnym bycie,
- opracowanie na nowo filozoficznej wizji człowieka (antropologii filozoficznej).

Problem człowieka – centralny we współczesnej myśli – prawda o człowieku jako podstawa rozumienia i rozstrzygnięcia spraw ludzkich, zasad ludzkiego

¹ Szkole tej został poświęcony Kongres Katolickich Filozofów Amerykańskich w Baltimore (USA) w 1986 r. Rozpoczęto też wtedy druk podstawowych monografii, przetłumaczonych na język angielski.

postępowania stały się punktem kulminacyjnym środowiska w czasach najtrudniejszych dla niezależnej myśli.

Środowisko filozoficzne KUL przez okres dominacji ideologii marksistowskiej w Polsce stanowiło prawdziwą oazę myśli niezależnej, bo nastawionej jedynie na poznanie prawdy, a nie jej koniunkturalne dostosowanie do panującej ideologii. Było to zjawisko niezwykle na terenie Polski, Europy Środkowej i Wschodniej.

O. Krąpiec animując środowisko, współpracując z innymi, sam dokonał olbrzymiej pracy, a jego niezwykle owocna i efektywna działalność obejmowała pełnię zaangażowania uniwersyteckiego: pracę badawczo-naukową, pracę dydaktyczną oraz pracę organizacyjno-administracyjną.

Jego działalność badawcza naukowa znalazła wymierny wyraz w 20 pozycjach książkowych oraz ok. 250 studiach i artykułach. Zawierają one filozoficzną interpretację rzeczywistości świata i poszczególnych jej dziedzin: poznania, człowieka, moralności, prawa, kultury, religii i polityki.

Nawiązując do najlepszych tradycji filozofii klasycznej – głównie Arystotelesa i św. Tomasza z Akwinu – w sytuacji intelektualnej stworzonej przez agnostycyzm Kanta, pozytywizm i scjentyzm, przez ideologie wrogie chrześcijaństwu, zwłaszcza marksizm, O. Krąpiec podejmował kluczowe problemy i odważnie, bezkompromisowo szukał ich rozwiązań. Z natury realista i maksymalista, dążył do takiego rozumienia i wyjaśnienia rzeczywistości, które uwzględnia i gwarantuje realizm, czyli zdobywanie prawdy o istniejącej rzeczywistości pozaumysłowej i do ujęcia jej podstawowych wymiarów, najczęściej nie uwzględnianych przez filozofie minimalistyczne czy zideologizowane.

Dociekania O. Krąpca, wyrażone w sukcesywnie wydawanych monografiach, układają się w spójną wizję rzeczywistości, ujmowaną w poszczególnych dyscyplinach filozoficznych: metafizyce, antropologii filozoficznej, filozofii poznania, filozofii prawa, języka, kultury i polityki.

O. Krąpiec podjął przede wszystkim problem natury poznania. Przeciwwstawił się w filozofii tradycji idealistycznej w myśli nowożytnej inspirowanej przez Descartes'a, kontynuowanej przez Kanta, Hegla, Husserla, oraz pozytywizmowi i scjentyzmowi. Wbrew agnostycyzmowi i skrajnemu empiryzmowi wskazał na możliwości intelektualne człowieka dotarcia poznawczego do istniejącej rzeczywistości, do jej rozumienia i wyjaśnienia i przez to wskazania na takie jej wymiary, które są zakryte przed wąsko pojętym poznaniem naukowym. Wobec panującego w myśli współczesnej monizmu teoriopoznawczego (wartościowe jest tylko poznanie w naukach szczegółowych) bronił pluralizmu typów ludz-

kiego wartościowego poznania (poznanie naukowe, filozoficzne i teologiczne), także pluralizmu nauki².

W kontekście różnych koncepcji filozofii, różnych sposobów filozofowania O. Krąpiec ukazał swoistość poznania filozoficznego w ujęciu klasycznym, realistycznym. Jego realizm zabezpiecza doświadczalny punkt wyjścia (sądy egzystencjalne) o zasięgu uniwersalnym, otwartym (transcendentalność poznania metafizycznego), ujmującym konkret w jego tożsamości i odrębności (analogiczność poznania metafizycznego)³.

Teoriopoznawcze i metodologiczne dociekania stanowiły tylko „refleksję towarzyszącą” dla filozofii, jaką jest poznawanie rzeczywistości. Chodziło o znalezienie klucza do jej interpretacji. Ostatecznie była nim egzystencjalna koncepcja bytu. Nawiązując do myśli św. Tomasza z Akwinu i współczesnych tomistów, zwłaszcza E. Gilsona, O. Krąpiec zaakcentował w strukturze konkretnie istniejących bytów akt istnienia jako akt najdoskonalszy, przesądzający o faktyczności bytu, rzeczywistości obiektywnego świata. Pozwoliło to przeciwstawić się interpretacjom monistycznym zarówno materialistycznym, jak i idealistycznym, uwyraźnić pluralizm bytowy i wskazać w sposób bardziej wyrazisty konieczność przyjęcia Absolutu-Boga dla wyjaśnienia bytów istniejących w sposób niekonieczny, bytów złożonych, których istnienie może być partycypatywne, a nie samodzielne. Problematyka Absolutu (Boga) jest w sposób konieczny związana z istniejącym światem, jest więc wewnętrznym problemem metafizyki. Tak zwane dowody na istnienie Boga, „drogi” św. Tomasza są fragmentami tej metafizyki, ukazującymi, jak rzeczywistość (byt) ujęta w różnych aspektach domaga się istnienia Boga.

O. Krąpiec wskazał także – wobec tendencji ewolucyjnych, procesualnych, strukturalno-funkcjonalnych – substancjalność (istnienie w sobie) jako podstawową strukturę rzeczywistości. Ma to kolosalne znaczenie zwłaszcza dla poznania prawdy o bycie ludzkim jako bycie osobowym⁴.

Całościową wizję, interpretację i wyjaśnienie rzeczywistości (bytu) przedstawił O. Krąpiec ostatecznie w monografii *Metafizyka. Zarys podstawowych*

² Por. *Realizm ludzkiego poznania*, Poznań 1959; *O rozumienie filozofii*, (Dzieła, XIV), Lublin 1991.

³ Por. [wspólnie z:] S. K a m i ń s k i, *Z teorii i metodologii metafizyki*, Lublin 1962; *O rozumienie filozofii*.

⁴ Por. *Teoria analogii bytu*, Lublin 1959; *Struktura bytu. Charakterystyczne elementy systemu Arystotelesa i Tomasza z Akwinu*, Lublin 1963; [wspólnie z:] T. Ż e l e ń i k, *Arystotelesa koncepcja substancji. Ogólna teoria i wybór tekstów*, Lublin 1966; T o m a s z z A k w i n u, *De ente et essentia. O bycie i istocie*, przekład – komentarz, studia M. A. Krąpiec, Lublin 1981.

zagadnień (Poznań 1966), wielokrotnie wznawianej i tłumaczonej na język angielski⁵.

Dociekania – i epistemologiczne, i metafizyczne – stały się jakby kanwą poznania i wyjaśnienia „faktu ludzkiego” – człowieka. Antropologii filozoficznej poświęcił O. Krąpiec wiele wysiłku w przekonaniu, że prawda o człowieku stanowi podstawę interpretacji jego działania, zwłaszcza moralnego, prawa, kultury, religii, a nawet polityki oraz że właśnie prawda o człowieku jest szczególnie zagrożona i zdeformowana przez ideologie XIX i XX w.

W dociekaniach nad człowiekiem O. Krąpiec wyeksponował doświadczalny punkt wyjścia (doświadczenie własnego „ja” jako podmiotu-sprawcy „mojego” świadomego i wolnego działania) oraz podstawowe rozróżnienie między doświadczeniem „ja” i „tego, co moje”, w którym „ja” jest równocześnie immanentne i transcendentne.

Człowiek, byt szczególny, duchowo-materialny, jest jednak bytem jednym, bo akt istnienia związany jest z duchem (duszą), który organizuje ciało świadomego człowieka. Będąc podmiotem (substancją), źródłem działania (poznania, miłości, aktów decyzyjnych), człowiek transcenduje świat natury, którego równocześnie stanowi element (dramat natury i osoby). Będąc bytem w sobie, człowiek ma wymiar społeczny, uczestniczy w społeczności, ale równocześnie transcenduje wszelkie formacje społeczne. Otwarty na Transcendens, tworzy kulturę, której ogniskową jest moralny i religijny związek człowieka z Bogiem (religia). Świętość, czyli zjednoczenie człowieka z Bogiem przez miłość, stanowi ostateczne spełnienie osoby ludzkiej.

O. Krąpiec poddawał szczegółowej analizie oraz interpretacji istotne problemy ludzkie; poznanie, miłość, wolność, zło, śmierć, kulturę, religię i wyniki swoich analiz zawarł w licznych monografiach⁶.

O. Krąpiec podjął także problem analizy tej rzeczywistości, jaką stanowi język ludzki, na którego badaniu koncentrują się współczesne nurty filozofowania. Wskazał na fundamentalne powiązania języka z rzeczywistością obiektywnie istniejącą, jej poznaniem, wykazując, że język nie może być interpretowany w oderwaniu od poznania jej, a więc od jego struktury i funkcji znaku⁷.

⁵ *Metaphysics. An Outline of the Theory of Being*, transl. by Th. Sandok, New York–London 1991.

⁶ Por. *Ja – człowiek. Zarys antropologii filozoficznej*, Lublin 1974; *Dlaczego zło? Rozważania filozoficzne*, Warszawa 1962; *Człowiek i prawo naturalne*, Lublin 1975; *U podstaw rozumienia kultury*, (Dzieła, XV), Lublin 1991; *Człowiek w kulturze*, Rzym–Warszawa 1990.

⁷ *Język i świat realny*, Lublin 1985.

Kontynuując tradycje wielkiej filozofii realistycznej Arystotelesa i św. Tomasza z Akwinu, O. Krąpiec w wyjaśnianie istniejącej rzeczywistości, szczególnie człowieka i jego działań, wniósł własne, oryginalne rozwiązania.

W m e t a f i z y c e wyeksponował wewnętrzną strukturę istniejącego konkretnego, który ujawnia powiązania relacyjne o charakterze transcendentalnym między czynnikami wewnętrznymi (istota – istnienie, możliwość – akt), co wyjaśnia jedność (całość) konkretnego oraz wskazuje na transcendentalne relacje przyczynowo-skutkowe między bytami, będące racją jedności (całości) analogicznej całej istniejącej rzeczywistości.

Afirmacja istniejącego konkretnego o takiej strukturze wewnętrznej i powiązaniach zewnętrznych jest podstawą właściwego metafizyce analogiczno-transcendentalistycznego poznania, które ma charakter nie abstrakcyjny, lecz konkretystyczno-analogiczno-ogólny. Teoria sądów egzystencjalnych, teoria analogii bytu i poznania, teoria partycypacji są oryginalnym wkładem O. Krąpca do metafizyki.

W a n t r o p o l o g i i f i l o z o f i c z n e j natomiast O. Krąpiec wskazał na św. Tomasza koncepcję doświadczenia wewnętrznego podmiotowości i sprawczości człowieka. Wyeksponował także duchowy wymiar osoby ludzkiej, wskazując na powiązanie aktu istnienia (życia) człowieka z duszą, która organizuje materię. Wyjaśnia to jedność podmiotu ludzkiego i działań ludzkich.

W f i l o z o f i i k u l t u r y wskazał na jej integralne dziedziny (poznanie, moralność, sztuka, religia) jako pochodzące od człowieka i będące manifestacją jego sposobu istnienia i rozwoju (spełnienia). Znakowy charakter kultury związał z intencjonalnie wtórnym – w stosunku do pierwotnego intencjonalnie sposobu przeżywania poznawczego – sposobem istnienia kultury.

O. Krąpiec uprawia filozofię w przekonaniu, że prawda o rzeczywistości służy życiu, służy konkretnemu człowiekowi, jest potrzebna jak chleb powszedni w rozstrzygnięciu konkretnych problemów życia osobistego i społecznego, a nawet politycznego.

Spektakularnym sprawdzianem tej praktyczności prawdy filozoficznej było historyczne wystąpienie O. Krąpca na Zamku Królewskim w Warszawie 14 VII 1988 r. i „dialog” z M. Gorbaczowem na temat suwerenności człowieka i państwa. Podkreślił wtedy bardzo mocno, że człowiek jako osoba, podmiot świadomego i wolnego działania, byt o wymiarze transcendentnym obdarzony jest suwerennością, której część może przekazać na państwo, a nie odwrotnie, jak uważa się w marksizmie, uznającym kolektyw za pierwszego suwerena.

Rozumiejąc człowieka jako pierwszego suwerena, O. Krąpiec podejmuje problemy z zakresu filozofii polityki, niezmiernie potrzebnej w aktualnej sytuacji

cji Polski. Eksponuje moralny charakter polityki. Jest ona roztropną realizacją wspólnego dobra człowieka. Wskazuje tym samym filozoficzne podstawy katolickiej nauki społecznej⁸.

O. Krąpiec żyje filozofią, z niegasnącym zapalem docieka prawdy i nieustrudzenie ją przekazuje, gotów zawsze podejmować i wyjaśniać każdemu zawiłe problemy. Znany jest z tego, że czyni to nawet w czasie egzaminów. Tą autentyczną miłością do prawdy przyciąga. Zawsze gromadził wokół siebie oraz inspirował liczne grono współpracowników i studentów. Jego seminaria magisterskie i doktoranckie były zawsze i są obecnie najliczniejsze, a jego wykłady cieszą się nieprzerwanie wielką frekwencją. Nie bez wpływu jest jego bogata osobowość, wszechstronne wykształcenie, wierna pamięć, świeżość intelektualna, poczucie humoru.

Pod kierunkiem O. Krąpca napisało prace magisterskie przeszło 130 osób, a rozprawy doktorskie ok. 50. Brał także udział w licznych przewodach habilitacyjnych i doktorskich oraz profesorskich. Był członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej.

Zaangażowanie O. Krąpca w o r g a n i z a c j ę życia Uniwersytetu i kierowanie nim było niezwykle w dziejach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Trzykrotnie pełnił funkcje dziekana Wydziału Filozoficznego (1958-1961 oraz 1969-1970), pięciokrotnie natomiast wybierany na stanowisko rektora, sprawował tę funkcję nieprzerwanie przez 13 lat (1970-1983). Był nie tylko administratorem. Równolegle prowadził refleksję nad charakterem i rolą uniwersytetu we współczesnej kulturze, zwłaszcza uniwersytetu katolickiego. Wygłaszał odczyty na ten temat, pisał artykuły i dał podwaliny pod filozofię uniwersytetu⁹.

Poza statutową działalnością związaną z kierowaniem Uniwersytetem w niełatwych czasach przełomu (1970-1983), poza troską o zapewnienie mu podstaw finansowych na szczególnie podkreślenie zasługują następujące dokonania O. Krąpca:

a) Umocnienie pozycji KUL na arenie międzynarodowej. O. Krąpiec nawiązał liczne kontakty z uniwersytetami Europy i Ameryki. Z licznymi uniwersytetami zagranicznymi zawarł umowy o współpracę, owocujące do chwili obecnej.

⁸ Por. *Suwerenność... czyja?*, Łódź 1990; *Metafizyka. Ogólna teoria rzeczywistości; Kim jest człowiek?*; *Elementy filozofii poznania*, [w:] M. Krąpiec, S. Kamiński, Z. J. Zdybicka, P. Jaroszyński, *Wprowadzenie do filozofii*, Lublin 1992, s. 11-140, 141-206, 207-268; *Wprowadzenie do filozofii polityki*, cz. I, Lublin 1992.

⁹ Por. *Człowiek – kultura – uniwersytet*, wybór i oprac. A. Wawrzyniak, Lublin 1982.

W swoich podróżach zagranicznych, których odbył wiele do różnych krajów, w tym 6 razy do Stanów Zjednoczonych i Kanady, umiał łączyć zaangażowanie naukowe, filozoficzne – wygłaszając odczyty na międzynarodowych kongresach, w różnych uniwersytetach – z działaniem na rzecz KUL, zwłaszcza zdobywaniem funduszy. Dzięki tej działalności KUL stał się uczelnią znaną za granicą. Czas rektorowania O. Krąpca był okresem licznych wizyt profesorów zagranicznych, wizyt pojedynczych i grupowych, których liczba osiągała kilkadziesiąt osób rocznie. Prawie wszystkie podejmował osobiście.

Dwie liczące się uczelnie odznaczyły O. Krąpca tytułem doktora *honoris causa*: Pontifical Institut of Mediaeval Studies, będący częścią Uniwersytetu w Toronto (Toronto 1989), oraz Uniwersytet Katolicki w Leuven w Belgii (Leuven 1990). O. Krąpiec jest też laureatem wyróżniających się nagród. Otrzymał:

- Złoty Medal za Rozwój Kultury, Międzynarodową Nagrodę Salsomaggiore 1981,
- Tytuł „Profesor roku 1988”, nadany przez Consejo Cultural Mundial (UNESCO, Mexico),
- Tytuł „Man of the Year 1991/2”, nadany przez International Biographical Centre „In recognition of his services to the development of classical philosophy”,
- Tytuł „Man of the Year 1992”, nadany przez American Biographical Institute, Inc., Raleigh, N. C.

Otrzymał odznaczenia krajowe i zagraniczne:

- Grand Officier d'Ordre Leopold II, nadany przez Rząd Belgijski (1977),
- Komandorię Orderu Palm Akademickich Rządu Francuskiego (1984),
- Polonia Restituta z Gwiazdą (1986).

O. Krąpiec jest członkiem Polskiej Akademii Nauk (Warszawa), Polskiej Akademii Umiejętności (Kraków), Papieskiej Akademii św. Tomasza (Rzym), Academiae Scientiarum et Artium Europaeae (Salzburg).

b) W czasie sprawowania przez O. Krąpca funkcji rektora została poszerzona struktura naukowo-dydaktyczna KUL:

- zorganizowano w 1970 r. Międzywydziałowy Zakład Leksykograficzny Redakcji Encyklopedii Katolickiej,
- utworzony został w 1972 r. Zakład Duszpasterstwa i Migracji Polonijnej (od 1984 r. Instytut Badań nad Polonią Zagraniczną i Duszpasterstwem Polonijnym),
- reaktywowano w 1972 r. Sekcję Filologii Romańskiej i w 1982 r. Sekcję Filologii Angielskiej na Wydziale Nauk Humanistycznych,
- reaktywowano w 1981 r. Wydział Nauk Społecznych z sekcjami: psychologii, pedagogiki, socjologii,

– reaktywowano w 1983 r. Sekcję Prawa na Wydziale Prawa Kanonicznego i Nauk Prawnych.

c) O. Krąpiec zdołał zatrzymać destrukcyjny trend finansowy, stosowany przez państwo wobec KUL. Postarał się, by Uniwersytet uwolnić od niesprawiedliwego podatku, następnie zgromadził fundusze, dzięki którym rozpoczęty został kapitalny remont całego gmachu głównego, przebudowa Uniwersytetu i budowa nowych obiektów.

d) O. Krąpiec pogłębiał świadomość charakteru i roli KUL jako uniwersytetu humanistycznego, skoncentrowanego na człowieku, ujmującego go we wszystkich wymiarach, także chrześcijańskim, uniwersytetu ściśle związanego z tradycją chrześcijańską naszego narodu, uniwersytetu służącego „Bogu i Ojczyźnie” przez zakorzenienie w tradycji chrześcijańskiej i jej rozwój w nowym świecie.

Działalność O. Krąpca – niezwykle bogata i wszechstronna – była dokonywana w okresie nie sprzyjającym ani humanizmowi, ani tradycji chrześcijańskiej. Scjentyzmowi, ideologizmowi marksistowskiemu czy irracjonalnemu stylowi myślenia, dominującemu w Polsce przez 45 lat, przeciwstawił jako filozof i jako organizator środowiska naukowego KUL realistyczny, racjonalny styl myślenia filozoficznego, zwracał uwagę na chrześcijański wymiar polskiej kultury. W momencie uzyskania wolności przez sąsiadujące z nami kraje wschodnie – świadom powinności niesienia pomocy w dziedzinie prawdy – organizuje tę pomoc, zwłaszcza przez przygotowanie podręcznika filozofii oraz kaset „Tak zwane rozmowy z O. Krąpcem”, a także wykłady filozoficzne wygłaszane na Ukrainie, Litwie i w innych krajach.

W rozwoju polskiej kultury filozoficznej i funkcjonowaniu prawdziwego humanizmu w naszym kraju O. Krąpiec ma ogromne zasługi. Prezentowany i rozszerzany przez niego typ filozofowania, neutralny jako percepcja świata przez swój uniwersalizm, racjonalizm, realizm i metodologiczną poprawność, dostarcza właściwych rozwiązań, które służą kulturze chrześcijańskiej w najlepszy sposób.